

1 - Rozhodcovská veža; 2 - Montáž Veľkej tribúny

AREÁL ZDRAVIA ROZÁLKA V PEZINKU

Krása jazdeckého športu spočíva vo vzájomnej zhode a porozumení človeka a zvierafa. V predstavenom areáli nastala ďalšia zhoda – zhoda investora (IRI Agroforest a. s. Bratislava), projektanta (Jakab design studio s. r. o., Komárno) a zhotoviteľa (Latti-Extra s. r. o., Komárno) vo výbere materiálu pre nosné konštrukcie.

Od roku 2009 do roku 2011 sa stal Pezínok zrejme mestom s najväčšou koncentráciou drevených konštrukcií v Európe (a možno aj vo svete). Veľká tribúna, tribúna pre westernový parkúr, boxy pre 250 koní (umiestnenie koní počas pretekov), jazdecká hala s ustajnením koní, reštaurácia s ubytovaním a drevené altánky – všetky tieto objekty sú postavené z dreva, pričom každý z nich je niečím jedinečný:

Altánky sú zhotovené z agátového dreva najmä kvôli jeho vysokej trvanlivosti aj vo vlhkom prostredí.

Rozhodcovská veža tribúny pre westernový parkúr je umiestnená vo vrchole dvoch oblúkov z lepeného lamelového dreva a spolu s prístupovým schodiskom je vlastne malou mostnou konštrukciou so zaujímavým tvarom.

Reštaurácia s ubytovaním je z daného komplexu najmladšou stavbou, bola postavená v roku 2011. Dvojpodlažná budova ponúka 45 miest v reštaurácii a 20 izieb s výhľadom na svahy Malých

Karpát a vhodne dopĺňa požiadavky návštevníkov areálu.

Boxy pre kone sú účelové a jednoduché objekty postavené zo smrekového a agátového dreva. Účtyhodný je ich počet – v piatich 50 metrov dlhých boxoch môže byť počas pretekov umiestnených 250 koní.

Veľká tribúna

Tribúna má pôdorys 18 x 68 m, je z nej výhľad na Veľký parkúr a tiež na opravovisko koní. V strede tribúny je rozhodcovská veža. Na tribúnu sa zmestí 750 divákov. Nosný systém tribúny pozostáva z 18 priečných väzieb, pričom typické priečne väzby majú osové vzdialenosti 4,0 m a 4 väzby v strede tribúny, kde je umiestnená rozhodcovská veža, sú v menších osových vzdialenostiach. Priečne väzby sú nesymetrické. Sú tvorené dvomi zdvojenými stĺpmi a priečlou. Priečla je tvorená horným zakriveným nosníkom prierezu 160 x 480 mm, ktorý je podporený dvoma stĺpmi prierezu 2 x 160 x 280 mm

a dvoma vzperkami prierezu 160 x 480 mm, čím sa dosiahlo pomerne veľké – deväťmetrové – vyloženie strechy na stranu Veľkého parkúru a šesťmetrové vyloženie na druhú stranu tribúny. Výhľad z tribúny nie je teda rušený stĺpmi. Stĺpy priečných väzieb sú v pozdĺžnom smere vo výške priečli pospájané priehradovými nosníkmi, čím je v pozdĺžnom smere vytvorená rámová konštrukcia po celej dĺžke tribúny. Prípoje jednotlivých nosných prvkov sú zhotovené pomocou ocelových kolíkov a svorníkov prostredníctvom ocelových plechov. Plechy sú osadené v dreve v drážkach, je tak dosiahnutý atraktívnejší vzhľad prípoja. Na priečlách sú uložené drevené väznice prierezu 100 x 160 mm, celoplošný základ z dosák OSB a fóliová krytina na stojatú drážku. V rovine strechy sú priečla vystužené drevenými diagonálnymi prútmí prierezu 140 x 140 mm.

Vystužovadlá sú spájané šikmo osadenými skrutkami so širokým závitom bez styčnicového plechu.

3 - Altánky, v pozadí začiatok montáže jazdeckej haly

Takéto riešenie spoja je v súčasnosti v drevených konštrukciách výhodne využívané a je dôkazom neustáleho rozvoja spojovacej techniky v tejto oblasti. Tribúna je postavená zo smrekového lepeného lamelového dreva triedy pevnosti GL 28h, pričom priame prvky boli vyrábané u zhotoviteľa stavby v Komárne a zakrivené prvky v Maďarsku. Väznice a vystužovadlá sú zo smrekového reziva. Netradičný tvar priečneho rezu tribúny a efektne vyriešené podopretie zakrivenej priečle opačne zakrivenou vzperkou dodáva tribúne svojský výraz nielen z architektonickej stránky, ale aj z hľadiska statiky.

Využitie tesárskeho spoja – zapustenia – v súčasnej inžinierskej konštrukcii svedčí o tom, že projektant (a statik v jednej osobe) má drevo rád a veľmi dobre pozná jeho vlastnosti. Veľký presah strešnej konštrukcie na obe strany

tribúny zároveň zabezpečuje účinnú konštrukčnú ochranu dreva pred vlhkosťou, takže chemická ochrana dreva v tomto projekte nebola nutná.

Jazdecká hala s ustajnením koní

Trojklbový rám so zakrivenými priečlami – toto je krátká charakteristika impozantnej drevenej konštrukcie rozpätia 37 metrov. Dosiahnuté rozpätie svedčí o tom, že drevo na Slovensku nemusí byť využívané iba na krov rodinných domov... Zároveň svedčí aj o schopnostiach projektanta a dodávateľa stavby, pretože rozpätie 37 metrov pre trojklbový rám je už na hranici možnosti tohto konštrukčného systému.

Jazdecká hala je dlhá 74,7 m, pričom vzdialenosť priečných väzieb je 7,47 m. Výška haly vo vrchole je 11,41 m. Prieč-

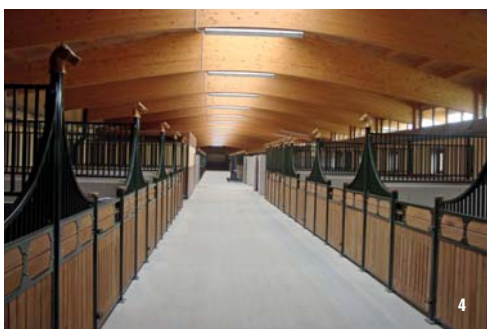
le majú prierez hrúbky 220 mm a premennú výšku – až do 1 900 mm v najväčšom zakrivení (v „rámovom rohu“). Na priečlách sú uložené väznice. Všetky prvky haly sú z lepeného lamelového dreva triedy pevnosti GL 28h. Priečne väzby sú vystužené priečnymi vystužovadlami v dvoch poliach, vystužená je aj tlačená časť priečle v rámovom rohu. V tomto mieste je pripojená priama krokvá ako predĺženie priečle, čím je dosiahnutý „hranatý“ priečný rez. Toto miesto je zároveň využité na presvetlenie a prevetranie haly. Na presvetlenie haly slúži aj svetlík umiestnený v hrebeni strechy. Priečle boli dovážané od maďarského výrobcu lepeného lamelového dreva, kvôli veľkým rozmerom boli prepravované ako zvláštny náklad iba v noci. Strešný plášť je tvorený sendvičovými panelmi.

S jazdeckou halou v celej dĺžke susedia stajne prekryté drevenými sedlovými väznicami z lepeného lamelového dreva. Rozpätie väzníkov je 12 metrov. Na stajniach je plechová krytina.

Využitie domácej stálo dorastajúcej suroviny, nezaťaženie životného prostredia pri jeho výrobe emisiami CO₂, veľká predprípravenosť konštrukcií u zhotoviteľa, rýchla výstavba – to všetko sú dôvody, ktoré rozhodli pri výbere nosných konštrukcií.

V tomto areáli si môžu priaznivci priblíženie človeka k prírode vychutnať nielen formou vzájomnej spolupráce človeka a zvierafa, ale aj kontaktom človeka s prírodným materiálom – drevom.

doc. Ing. Jaroslav Sandanus, Ph.D.,
Stavebná fakulta STU Bratislava
Foto: J. Sandanus a Latti-Extra

4 - Ustajnenie koní – interiér; 5 - Jazdecká hala

